

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 4
Den Haag

Directie Integratie Europa
Bezuidenhoutseweg 67
2594 AC Den Haag
Postbus 20061
Nederland
www.rijksoverheid.nl

Onze Referentie
MINBUZA-2015.477516

Uw Referentie
21501-20-996/2015D28008

Datum 28 augustus 2015

Betreft Uw verzoek inzake Five Presidents' Report inzake de Economische en
Monetaire Unie (EMU)

Graag bied ik u hierbij, mede namens de minister-president en de ministers van Financiën en Economische Zaken, de reactie aan op het verzoek van de vaste commissie voor Europese Zaken van 10 juli 2015 met kenmerk 21501-20-996/2015D28008 inzake het "Five Presidents' Report" over de EMU.

Zoals door de minister-president en de minister van Financiën in debat met uw Kamer aangegeven, geeft de aan uw Kamer gezonden kabinetsappreciatie d.d. 23 juni jl. (Kamerstuk 21-501-20 Nr. 996) reeds het standpunt van het kabinet weer ten aanzien van het "Five Presidents' Report".

De Europese Commissie heeft aangekondigd dat zij de komende periode voorstellen zal presenteren op onderdelen van de eerste fase binnen het rapport. Men noemt daarbij onder meer voorstellen in het kader van het stroomlijnen van het Europees Semester, het vervolmaken van de bankenunie en de externe representatie van de eurozone. Nederland staat middenin dit debat en het kabinet zal uw Kamer dan ook via de gebruikelijke kanalen blijven informeren over verdere ontwikkelingen en de nadere standpuntbepaling bij concrete voorstellen.

Uw commissie verzoekt naast de verschaftte appreciatie om aanvullende toelichting op de politiek-institutionele consequenties van de in het rapport geschetste visie. Zoals in de eerdergenoemde brief uiteengezet, is de korte termijn focus van het "Five Presidents' Report" in lijn met de Nederlandse inzet. Het kabinet hecht zeer aan versterking van democratische legitimiteit en acht het van belang dat eventuele nieuwe modaliteiten binnen het bestaande EMU raamwerk tegemoetkomen aan de wensen van nationale parlementen. Daarbij biedt de Europese interparlementaire week, volgens het rapport, wellicht mogelijkheden om de samenwerking tussen nationale en Europese actoren verder te versterken (referte Kamervragen Van Klaveren/Bontes, kenmerk 2015Z14256). De vorm van versterking van de parlementaire dimensie van de EMU is wat het kabinet betreft afhankelijk van de richting waarin de eurozone zich verder ontwikkelt. Daarbij wil het kabinet erop toezien dat het subsidiariteitsbeginsel geborgd blijft en nationale parlementen verantwoordelijk blijven voor nationaal beleid. Ook hiervoor geldt dat de uiteindelijke appreciatie van het kabinet afhangt van concrete voorstellen van de Commissie.

Uw commissie verzoekt tevens om in te gaan op de wenselijkheid en vormgeving van een eurozone thesaurie. Zoals in de kabinetsappreciatie aangegeven maakt het rapport niet duidelijk wat de precieze bedoeling is van een eurozone thesaurie. De minister van Financiën heeft gedurende het AO Ecofin van 2 juli jl. toegelicht dat een eurozone thesaurie op verschillende manieren vorm kan krijgen. Wat het kabinet betreft wordt de bestaande praktijk voortgezet, gebaseerd op een centrale rol van de Eurogroep bij de coördinatie van het budgettaire beleid van de eurolanden.

Directie Integratie Europa

Onze Referentie
MINBUZA-2015.477516

Het rapport onderstreept verder het belang van versterking van de externe vertegenwoordiging van de EMU, om zodoende de vertegenwoordiging in internationale fora aan te sluiten op het integratieproces. De eerste stappen hiervoor zouden in de periode 2015 – 2017 gezet moeten worden. Waar een gedeeld belang is, vindt er momenteel reeds coördinatie plaats van de posities van EU en eurozone landen in de internationale financiële instellingen. Dit geldt vooral voor het IMF, waar de EU landen op bepaalde onderwerpen een gezamenlijke inzet voor in de IMF Raad van het Bestuur overeenkomen. Een voorbeeld hiervan is de discussie over de governance van het IMF. Het kabinet hecht belang aan coördinatie tussen de EU- en eurozonelanden. Dit zorgt er namelijk voor dat de vertegenwoordiging van de EMU effectiever wordt en gaat fragmentatie tegen.

Volgens het rapport zou er over de lange termijn toegewerkt moeten worden naar één vertegenwoordiging. Het kabinet verwacht dat de Commissie dit najaar met een eerste voorstel hierover komt en zal dit dan beoordelen. Op de lange termijn ziet het kabinet de meerwaarde van versterkte externe vertegenwoordiging. Op de korte termijn acht het kabinet vooral goede coördinatie tussen de EU- en eurozonelanden van belang.

In het rapport wordt tevens voorgesteld het Verdrag inzake stabiliteit, coördinatie en bestuur, relevante onderdelen van het Euro Plus-Pact en de intergouvernementele overeenkomst over het Gemeenschappelijk Afwikkelingsfonds in te bedden in de EU-structuren. Op de langere termijn zou dit ook met het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM) het geval moeten zijn. Bij de totstandkoming van een aantal van deze verdragen zijn afspraken gemaakt om tot inbedding te komen in de bestaande communautaire structuren. Het kabinet is van mening dat dit bij gelegenheid moet worden gezien in het licht van bestaande afspraken, ook omdat verdragswijziging hiervoor noodzakelijk is.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

Bert Koenders